

WSA w Gliwicach orzekł, że organ gminy zwracając koszty transportu niepełnosprawnego dziecka do placówki oświatowej, za najbliższą powinien uważać nie tę najbliższą geograficznie, ale tę najbliższą geograficznie zapewniającą prawidłowe kształcenie dla danego dziecka. Placówka powinna być wyznaczana indywidualnie w odniesieniu do treści orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

W przedmiotowej sprawie Prezydent odmówił skarżącej (matce niepełnosprawnego dziecka) zwrotu kosztów przejazdu osoby małoletniej z miejsca zamieszkania do szkoły. Wskazał, że obowiązujące regulacje prawne nie nakładają na gminę obowiązku zapewnienia bezpłatnego transportu do placówki wskazanej przez rodziców, gdy inne, bliższe placówki zapewniają odpowiedni względem potrzeb dziecka poziom edukacji i opieki. Strona odwołując się stwierdziła, że organ nie uwzględnił zaleceń specjalistów pracujących z jej córką oraz zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Zgodnie z art. 32 ust. 6 ustawy prawo oświatowe, obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom poniżej 7 lat potrzebującym kształcenia specjalnego, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola/ oddziału. Alternatywą jest zwrot kosztów przewozu.

Istota sporu w sprawie sprowadziła się do wykładni pojęcia „najbliższe przedszkole” oraz prawidłowości oceny przez organ orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dziecka. W opinii lekarskiej stwierdzono, że najbardziej optymalne dla dziewczynki będzie objęcie jej kształceniem specjalnym w Oddziale Przedszkolnym Szkoły Podstawowej, nie wykluczając przy tym kształcenia specjalnego w innych placówkach. Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że użyte w art. 32 ust. 6 ustawy pojęcie „najbliższe” składa się z elementów położenia geograficznego, czyli odległości placówki od miejsca zamieszkania dziecka, ale również z elementów posiadania przez daną placówkę warunków merytorycznych umożliwiających prawidłowe kształcenie dzieci z rozpoznanym rodzajem niepełnosprawności. Ten drugi z elementów winien być oceniany indywidualnie w odniesieniu do treści orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Najbliższym przedszkolem będzie zatem tylko takie, które pozwala realizować wszystkie z wytycznych zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia.

Przedszkole najbliższe pod względem geograficznym, jednak nie pozwalające zrealizować wszystkich wytycznych wynikających z treści orzeczenia, nie jest przedszkolem najbliższym w takim znaczeniu, jakie temu słowy nadaje art. 32 ust. 6 ustawy.

Wprawdzie zalecenie w orzeczeniu konkretnego przedszkola nie jest bezwzględnie wiążące dla organu, jednak gmina powinna uwzględniać potrzebę dowozu dziecka do takiej placówki, która jest w stanie najpełniej realizować zalecenia co do kształcenia specjalnego dziecka nie pomijając dotychczas prowadzonej terapii i mając na uwadze zapewnienie jej ciągłości, by nie zniweczyć dotychczasowych efektów.

Wobec tego Sąd orzekł na korzyść skarżącej.

III SA/Gl 213/22 - Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach